

STATUT
Macierzy Polskiej
w Kijowie.

**Kolekcja
Emila Kornasta**

CM 10E10 319736

Kolekcja
Emilia Karasina

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. D1 nr 195/2012/CM

N a z w a.

§ 1. Towarzystwo ma nazwę „Macierz Polska w Kijowie“, i posiada własną pieczęć.

C e l.

§ 2. Celem Towarzystwa jest szerzenie i utrwalanie oświaty, nauki i kultury polskiej wśród żywołu polskiego, stwarzanie polskich instytucji oświatowych, kulturalnych, naukowych i wychowawczych i popieranie rozwoju tych instytucji w możliwie najszerszym zakresie, jako też zrzeszanie i wspomaganie instytucji pokrewnych powstałych z prywatnej inicjatywy i pożytecznie wymienionym wyżej celom służących.

Cele swoje osiąga T-wo przede wszystkim: przez zakładanie i wspieranie żłobków i ogródków dziecięcych, ochron, szkół ogólnokształcących i zawodowych, początkowych i średnich, kursów dla analfabetów, uniwersytetów i domów ludowych, burs, seminarjów i kursów nauczycielskich, wyższych uczelni, bibliotek, czytelni, muzeów, laboratorjów i innych pomocniczych instytucji naukowych; przez urządzenie odczytów i pogadanek, wystaw, uroczystych obchodów narodowych, koncertów ludowych, przedstawień teatralnych, kształcących wycieczek lu-

dowych do miejscowości godnych zwiedzenia; przez wydawanie i wspieranie polskich czasopism i wydawnictw, zwłaszcza ludowych, przez wydawanie własnego organu, sprawom T-wa i oświaty poświęconego, przez zwoływanie zjazdów, wieców oświatowych i t. d. i t. d.

§ 3. T-wo Macierz Polska jest jednostką prawną, może nabywać i zbywać ruchomości, i nieruchomości, gromadzić kapitały, przyjmować zapisy lub darowizny, zawierać wszelkie umowy i zobowiązania, dochodzić i bronić swych praw przed sądem i władzami.

S i e d z i b a.

§ 4. Towarzystwo ma swoją siedzibę w Kijowie, rozciąga swoją działalność na Kijów i gubernię Kijowską, a w miarę potrzeby i na gubernie sąsiednie.

O r g a n i z a c j a.

§ 5. Naczelnymi organami T-wa są:

- a) Zarząd
- b) Walne Zgromadzenie,
- c) Komisja Rewizyjna.

Dochody i majątek Towarzystwa.

§ 6. Towarzystwo czerpie dochody:

- a) ze składek członków;
- b) z darowizn, zapisów, spadków i subwencji;
- c) ze składek, kwest, zwłaszcza podczas obchodów Narodowych, i ofiar.

- d) z wykładów, przedstawień teatralnych, koncertów, zabaw i innych zebrań towarzyskich;
- e) z odsetek od funduszków;
- f) z innych źródeł.

§ 7. Majątek T-wa stanowią wszelkie ruchomości i nieruchomości oraz prawa, które T-wo nabyło lub nabędzie.

§ 8. Majątek T-wa dzieli się na:

- a) kapitał żelazny,
- b) kapitał zapasowy,
- c) kapitał obrotowy i
- d) fundusze specjalne.

§ 9. Na kapitał żelazny składają się:

- a) wpisowe członków T-wa,
- b) trzecia część składek członków założycieli,
- c) specjalne na rzecz tego funduszu zapisy i ofiary,
- d) odsetki do kapitału żelaznego.

§ 10. Na kapitał zapasowy składają się:

- a) część pozostałej z końcem roku administracyjnego gotówki według uchwały Walnego Zgromadzenia,
- b) specjalne na rzecz tego funduszu zapisy i ofiary.

§ 11. Kapitał obrotowy stanowią:

- a) składki członkowskie (za wyjątkiem § 9 punkt b);
- b) dochody z przedsiębiorstw, specjalnych kwest, poborów, oraz inne dochody niestałe,
- c) dochody z nieruchomości,

d) ofiary i zapisy bez żadnego zastrzeżenia na ogólne cele T-wa przeznaczone,

e) odsetki od kapitału zapasowego i obrotowego.

§ 12. Fundusz specjalny stanowią zapisy i ofiary na specjalne cele T-wa przez ofiarodawców przeznaczone.

§ 13. Rok administracyjny Towarzystwa rozpoczyna się z dniem 1-go stycznia.

C z ł o n k o w i e.

§ 14. Członkiem T-wa zostaje bez różnicy płci każdy, kogo na członka przyjmie Zarząd. Członkami T-wa mogą być także osoby prawne; wykonywują one prawa i obowiązki członków towarzystwa przez osobę fizyczną, pisemnie do tego upoważnioną.

Członków honorowych T-wa mianuje bez dyskusji Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu.

Zarząd ma prawo odwoić przyjęcia nadczłonka bez podania kandydatowi powodów odmowy.

§ 15. Członkowie T-wa dzielą się na: a) honorowych, b) założycieli, c) wieczystych i d) zwyczajnych.

a) członkami honorowymi mogą być ci, którzy okazali T-wu lub sprawie niesienie oświaty polskiej nadzwyczajne usługi,

b) członkowie założyciele wpłacają na cele T-wa jednorazową składkę co najmniej 3.000 rubli.

c) członek wieczysty wpłaca jednorazowo pięciokrotną roczną składkę, jakaby na niego przypadała, gdyby miał zostać członkiem zwyczajnym (§ 15 punkt d), nie mniejszą jednak 500 rubli.

d) najniższa składka członka zwyczajnego wynosi 3 rb. rocznie; dla członka, opłacającego podatek państwowy osobisto-dochodowy, ustanawia się składka w wysokości 25% płacowego przezeń podatku; składki członków zwyczajnych mogą być płacone w ratach rocznych, półrocznych lub kwartalnych. Członek, który jest już członkiem innego T-wa Macierzy Polskiej i opłacił tam składkę członka zwyczajnego, może być przyjęty do niniejszego T-wa Macierzy Polskiej za okazaniem kwitu i uiszczeniem tylko dziesiątej części ustanowionej tu składki członka zwyczajnego, jednakowo nie mniej, niż 3 rb. rocznie. Pozostając członkiem zwyczajnym dwóch T-w Macierzy Polskiej, członek zwyczajny ma prawo żądać przeniesienia większej normalnej jego składki do tego T-wa Macierzy, z którym jest ściślej związany swoją pracą i miejscem stałego zamieszkania, pod warunkiem, że Macierz Kijowska otrzyma od owego T-wa Macierzy składkę zmniejszoną, o jakiej powyżej była mowa.

§ 16. Prócz składek wszyscy członkowie opłacają jednorazowo wpisowe w kwocie 1 rb.

§ 17. Każdy członek ma obowiązek wszelkimi siłami popierać cele Towarzystwa.

Każdy członek ma prawo brać udział w Walnych Zgromadzeniach T-wa, stawiać wnioski i głosować.

Każdy członek może być wybierany na wszelkie urzędy Towarzystwa.

§ 18. Członek może każdego czasu wystąpić z Towarzystwa, jednakże obowiązany jest zawiadomić o tem na piśmie Zarząd T-wa.

Członek, zalegający rok ze składką, może być wykreślany z listy członków T-wa wskutek uchwały Zarządu.

Zgłoszenie wystąpienia i wykreślenia z listy członków nie uwalnia występującego lub wykreślonego od zapłacenia składki za ten rok, w którym zgłosił wystąpienie lub został wykreślony, oraz wszelkich zaległości za lata poprzednie.

§ 19. Zarząd na wspólnem posiedzeniu z Komisją Rewizyjną ma prawo orzec wykluczenie członka, jeżeli ten działa na szkodę T-wa lub popełnia czyn niehonorowy; dla ważności takiej uchwały wymagana jest obecność $\frac{2}{3}$ ogólnego składu Zarządu i Komisji Rewizyjnej i większość $\frac{3}{4}$ głosów.

Walne Zgromadzenie.

§ 20. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zbiera się raz na rok, najpóźniej w miesiącu marcu; nadzwyczajne zwołuje Zarząd w razie potrzeby lub na pisemne żądanie conajmniej dziesiątej części członków T-wa, zawierające wskazanie przedmiotu obrad albo wreszcie zwołuje Zarząd na takżeż żądanie Komisji Rewizyjnej.

§ 21. O terminie i miejscu Walnego Zgromadzenia i jego porządku dziennym Zarząd zawiadamia członków przynajmniej na 7 dni na-

przód przez trzykrotne ogłoszenie w Polskich pismach codziennych, wychodzących w Kijowie.

§ 22. Walne Zgromadzenie:

a) rozpatruje i aprobuje sprawozdania Zarządu T-wa i Komisji Rewizyjnej, udziela absolutorjum Zarządowi;

b) wybiera członków Zarządu i ich zastępców w ilości, przez Walne Zgromadzenie określonej i pięciu członków Komisji Rewizyjnej i dwóch ich zastępców na przeciąg lat trzech;

c) rozpatruje przedstawione przez Zarząd preliminarze budżetowe i uchwała budżety na rok następny.

d) wydaje uchwały w całym zakresie działalności T-wa;

e) decyduje o nabywaniu i zbywaniu nieruchomości przyjęciu darowizn nieruchomości lub zapisów warunkowych i o zaciąganiu pożyczki;

f) stanowi o łączeniu się w związki z pokrewnymi towarzystwami;

g) decyduje o zmianach statutu i o rozwiązaniu Towarzystwa.

§ 23. Walne Zgromadzenie dla prowadzenia obrad obiera sobie przewodniczącego z pośród członków T-wa, nie należących do Zarządu lub Komisji Rewizyjnej i nie będących w stałej finansowej zależności od Towarzystwa.

§ 24. Przedmiotem obrad na Walnem Zgromadzeniu będą sprawy, przedłożone przez Zarząd, nadto wnioski członków, o ile na 5 dni przedtem zostały do Zarządu zgłoszone lub jeśli

większość $\frac{2}{3}$ Zgromadzenia nagłość ich bez dyskusji uchwali.

§ 25. Walne Zgromadzenia są prawomocne przy zebraniu się przynajmniej 30 członków i decydują wszelkie kwestje prostą większością głosów obecnych; jednak w sprawach rozwiązania T-wa, zmiany statutu, i usunięcia członka T-wa wymagana jest obecność nie mniej czwartej części członków i sprawy te decydują się większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych. Głosowanie odbywa się w sposób, oznaczony przez przewodniczącego. Głosowanie w sprawach osobistych i wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej odbywają się kartkami.

§ 26. Do udziału w Walnem Zgromadzeniu uprawnieni są wszyscy członkowie, którzy opłacili składkę członkowską,— przynajmniej za bieżący kwartał.

Z a r z ą d.

§ 27. Walne Zgromadzenie obiera z pośród członków T-wa członków Zarządu i ich zastępców w ilości, przez Walne Zgromadzenie określonej.

§ 28. Na pierwszym konstituującym Walnem Zgromadzeniu będą wybrani członkowie Zarządu i ich zastępcy w pełnej liczbie na przeciąg lat 3-ch; następnie Zarząd będzie odnawiany w ten sposób, że przed drugim oraz przed trzecim z rzędu zwyczajnem Walnem Zgromadzeniem dorocznem ustąpi wedle losu trzecia część członków Zarządu i trzecia część zastępców, a na miejsca ustępujących odbędą się wybory. Wy-

brani na drugim, trzecim i następnych Walnych Zgromadzeniach dorocznych otrzymują mandat bezwarunkowy na okres trzechletni. Po-
cząwszy od czwartego roku administracyjnego odnawiana będzie zawsze trzecia część składu Zarządu, której mandaty trzechletnie już wygasną.

Członkowie ustępujący z Zarządu mogą być ponownie wybierani.

§ 29. Jeżeli w ciągu pierwszego roku administracyjnego wskutek rezygnacji lub z innej przyczyny ustąpi jeden lub więcej członków Zarządu, to o tyle mniejsza liczba członków ustąpi przez wylosowanie tak, że tylko $1/3$ składu ulegnie odnowieniu na początku roku drugiego. Tak samo postąpi się w podobnym wypadku na początku trzeciego roku administracyjnego.

Jeżeli w ciągu trzeciego roku administracyjnego lub w latach następnych ustąpi członek Zarządu, względnie zastępca, którego mandat trzechletni jeszcze się nie skończył, to na najbliższym Walnem Zgromadzeniu wybiera się na jego miejsce zastępcę na przeciąg czasu, przez jaki trwałby jeszcze mandat poprzednika.

§ 30. Do kompetencji Zarządu należy:

- a) zatwierdzanie budżetów wszystkich instytucji,
- b) decyzje o subwencjonowaniu pokrewnych instytucji, z prywatnej inicjatywy powstałych,
- c) przyjmowanie członków,
- d) kierownictwo całą działalnością T-wą,
- e) zatwierdzanie norm płacy personelu nauczycielskiego i administracyjnego,

f) rozporządzanie funduszami w granicach budżetu,

g) współdziałanie w formowaniu sekcji i uchwalanie jej budżetu.

h) zawieranie wszelkiego rodzaju umów.

U w a g a: wszelkie akta, umowy, zobowiązania i plenipotencje wiążą Towarzystwo, o ile będą podpisane przez prezesa, skarbnika i sekretarza, względnie ich zastępców.

§ 31. Co roku Zarząd ze swego grona wybiera prezesa, 2-ch zastępców, sekretarza (względnie 2-ch), skarbnika i jego zastępcę; stanowią oni Prezydjum, na którym, jako organie wykonawczem Zarządu, spoczywa cała administracyjna, finansowa, kierownicza i reprezentacyjna działalność Zarządu.

§ 32. Zwyczajne posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc, nadzwyczajne zaś w miarę uznania Prezydjum lub na piśmienne żądanie trzeciej części członków Zarządu. Uchwały Zarządu są ważne, o ile zapadają większością głosów na posiedzeniach, którym przewodniczy prezes lub jego zastępca przy komplecie przynajmniej połowy członków Zarządu (wyjątek stanowi § 19 niniejszego statutu). Wrazie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Kompetencję Prezydjum określi regulamin, przez Zarząd uchwalony.

§ 33. Prezes i sekretarz reprezentują T-wo na zewnątrz; oni to podpisują wszystkie pisma, pochodzące od T-wa.

S e k c j e.

§ 34. Poszczególne działy pracy prowadzą sekcje, to jest grono członków, odczuwających potrzebę stworzenia danego działu pracy, posiadających odpowiednie doświadczenie, zdecydowanych poświęcić się tej pracy lub mogących zmobilizować środki materialne na jej potrzeby. Sekcje organizuje się za zgodą Zarządu. Organem wykonawczym poszczególnej sekcji jest jej Wydział, składający się z przewodniczącego, skarbnika i sekretarza. Skład Wydziału może być według uznania sekcji zwiększony stosownie do rozmiarów pracy, przez sekcję podjętej. Skład Wydziału podlega zatwierdzeniu Prezydium Zarządu.

§ 35. Przewodniczący wszystkich sekcji stanowią Radę Sekcyjną.

Przynajmniej raz na miesiąc odbywają się posiedzenia Prezydium wspólnie z Radą Sekcyjną, na których rozpatruje się zasadnicze sprawy, sekcji dotyczące.

§ 36. Kompetencje Sekcji i stosunek ich do Zarządu określi regulamin wewnętrzny, uchwalony przez Zarząd.

Komisja Rewizyjna.

§ 37. Komisja Rewizyjna składa się z 5 członków i 2 zastępców, wybieranych na lat 3 przez Walne Zgromadzenie. Kontroluje ona działalność Zarządu oraz wszystkich jego organów. Trzech członków Komisji Rewizyjnej musi mieszkać w Kijowie.

§ 38. Członek Komisji Rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem Zarządu. Członkowie Komisji rewizyjnej tracą swój mandat, jeżeli zostaną stałymi urzędnikami Towarzystwa.

§ 39. Komisja Rewizyjna ma prawo każdego czasu przeglądać wszelkie księgi, akta i protokoły Zarządu i wszystkich jego organów, obowiązana zaś jest przynajmniej dwa razy do roku sprawdzać stan kasy i ksiąg Zarządu. Prowadzi ona protokoły swych czynności i przedstawia Walnemu Zgromadzeniu roczne sprawozdanie oraz wnioski o udzieleniu Zarządowi absolutorjum.

W razie dostrzeżenia jakichkolwiek nieprawidłowości obowiązana jest Komisja Rewizyjna zawiadomić o tem bądź Zarząd, bądź jego prezesa.

§ 40. Na wypadek ustąpienia członka dobiera sobie Komisja Rewizyjna do czasu najbliższych wyborów zastępcę z grona członków Towarzystwa.

§ 41. Każdy członek Komisji ma prawo brać udział w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym, a w wypadkach przewidzianych w §§ 19 i 47 z głosem stanowczym.

Komisja Rewizyjna ma prawo delegować jednego ze swych członków do stałego uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu.

Filje.

§ 42. T-wo ma prawo zakładać filje, stosunek ich do T-wa określi osobny regulamin, uchwalony przez Zarząd T-wa.

Sąd Rozjemczy.

§ 43. Sąd Rozjemczy rozstrzyga wszelkie sprawy między poszczególnymi członkami T-wa, wynikłe na tle stosunków T-wa. Nie jest on związany żadnymi przepisami co do swego postępowania i orzeczeń.

§ 44. Sąd Rozjemczy składa się z trzech członków T-wa. Każda strona wybiera jednego arbitra, ci zaś wybierają superarbitra. W wypadku, gdy stron jest więcej, niż dwie, lub gdy po jednej stronie jest więcej osób, i nie doszło do zgody na wybór jednego arbitra, lub wreszcie gdy dwaj orbitrzy nie mogą zgodzić się na wybór superarbitra, los rozstrzyga między proponowanymi osobami.

§ 45. Złożeniem sądu rozjemczego zajmuje się prezes Towarzystwa lub członek Towarzystwa, przez prezesa do tego wyznaczony. Od orzeczenia sądu rozjemczego niema odwołania.

§ 46. Spory o prawność zarządzeń i uchwał organów Towarzystwa nie podlegają sądowi rozjemczemu.

Rozwiązanie Towarzystwa.

§ 47. Wrazie rozwiązania T-wa o losie całego majątku ruchomego i nieruchomego oraz kapitałów, zadecyduje Walne Zgromadzenie, zwołane w tym celu przez Zarząd; wrazie przymusowego rozwiązania T-wa, o ile zwołanie Walnego Zgromadzenia będzie niemożliwem, o losie całego majątku zadecyduje Zarząd wspólnie z Komisją Rewizyjną.

W pierwszym wypadku Zarząd, w drugim zaś Zarząd wspólnie z Komisją Rewizyjną stanowią Komisję Likwidacyjną, która całkowicie likwiduje sprawy i majątek Towarzystwa.

Statut ten podpisali członkowie Komisji Organizacyjnej:

1. Bator Bolesław,
2. Drogoszewski Aureli,
3. Kalinowski Stanisław,
4. Kornecki Jan,
5. Lachowski Celestyn,
6. Łukaszewicz Władysław,
7. Mickiewicz Mieczysław,
8. Sobański Oskar,
9. Srokowski Stanisław,
10. Wilkoszewski Karol.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 319736

000-319736-00-0

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 319736

000-319736-00-0